

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Heremi Dei Parae Matris Monasterii In Helvetia Ordinis S. Benedicti

Hartmann, Christoph Friburgi Brisgouiae, 1612

Geroldvs I. Ex Comitibvs Saxi Mesavciae Dominis Abbas Heremitarvm XXXIII. Princeps Imperii Decimvs Sextvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38545

GEROLDUS I. EX COMITIBUS SAXI ME.

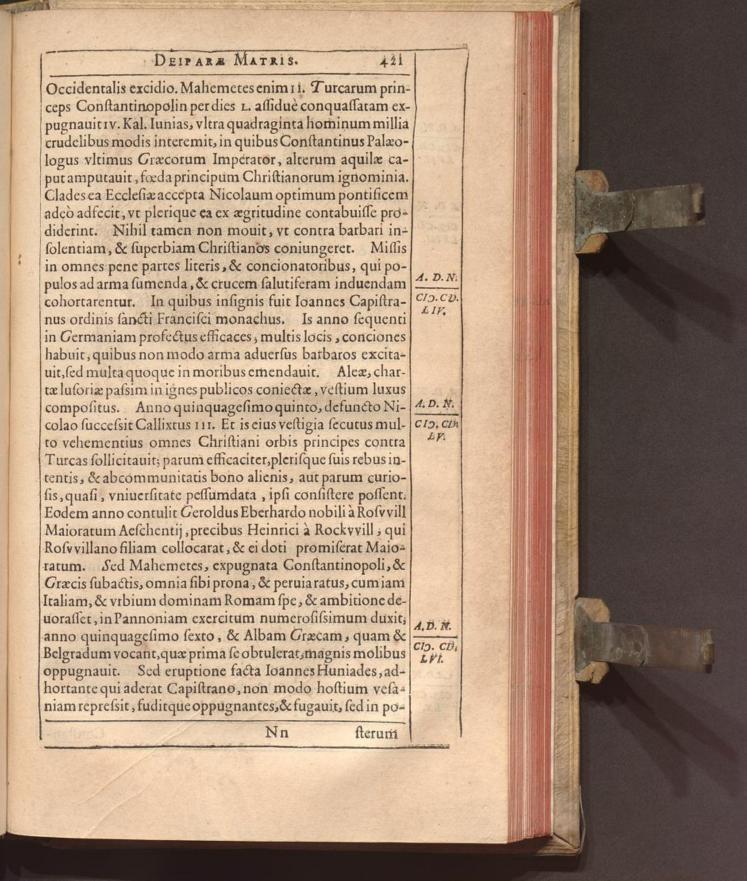
SAVCIAE DOMINIS ABBAS HE-REMITARYM XXXIII, PRINCEPS IMPERII DECIMVS SEXTVS.

ED vbi Bulla ea, quam de Indulgentijs Sacellum DeiparæHeremitanæ visitantibus ab Nicolao pontis impetrarat abbas Franciscus, reddita Heinrico Constantiensi Episcopo, continuo

eamdem publicatis in ciuitate, et tota Dioecesiliteris, recipi, et observari præcepit statutis et mandatis ordinarijs, et alijs in contrarium sacientibus non obstantibus quibuscumque, xv 11. kalend. Decembris. Annus tertius, et quinquagesimus longe memorabilis, atque lamentabilis suit Imperij

Orienta-

A,D. N.
Clo. CD,
LIH.

Sacel-

ab Ni-

s, red-

ntinuo

recipi,

ctalijs

nque,

ageli-

npenj

nta-

sterum aliquamdiu continuit. Victoriam longe celeberri.

CID.CD. LVII.

CID. CD.

mam plerique precibus, & sanctitudini Capistrani retulere acceptam. Anno quinquagesimo septimo frequentes suere Rapersvillæ inter opidanos dissensiones, diuisa per factiones communitate, alijs in veteri, & Austriaco dominio remane. re volentibus; alijs ad Confederatos inclinantibus. Sedanno sequetiex Constantiensi tumultu, magis quambello, ob leues iniurias, & ignominiosa Costantiensium verba, ab Con federatis illato, cum ex agro Constantiensi Vranij, Suitij, Siluanij, & Glaronenses intra mænia, specie transitus, admissi essent, facile Austriacos repressere, & opidum in sidemacceptum suæ clientelæ secerunt, saluis omnibus eorum priuilegijs, & relicto Reipubl. statu antiquo, indignantibusad eam iniuriam Principibus Austriæ factam ctiam Tigurinis & plerisque alijs Confederatis. Eodem anno, Callixto suffectus Kal. Septemb. Pius 11. Is continuo Concilium Mantuam contra Turcarum tyrannidem, & irruptiones indixit. Anno quinquagesimo nono priuauit Pius ducem Austria Sigismundum communione piorum, quia Cardinalem Cufanum Brixiæ episcopum iura sui Episcopatus acriustuentem, & abusus multos tollere conatum, quorundam Ecclefiasticorum studio, & calumnijs in custodiam coniecerat. Mox Confederatos, vt fama fuit, ad bellum inferendum Duci, tamquam rebelli Ecclesiæ, cohortatus est. Illi occasionem amplexi frustra Vitodurum oppugnarunt. Eodem tempore quæ fuerat inter abbatem Monasterij sancti Galli Vlricum, & Abbatiscellanos de finibus controuersia, Confederatorum opera, & Geroldiauctoritate determinataapud Heremum. Sub finem anni condidit Pontifex cum Mantuæ exsequendo Concilio attenderet Basileæ Academiam, priuilegijsque ijsdem, quibus Bononienses vtuntur, exornauit, duabus Bullis quarum prima edita tertialdus Nouembris: Altera pridie kalend. Ianuarij. Vtraque Mantuæanno sequeti Quo anno iterum Vitodurum Con-

federatitentarunt; sed frustratum quoq; fuerūt, magna Tur-

gouiænobilitate possessum. Ludouicus Palatinus Conuctu

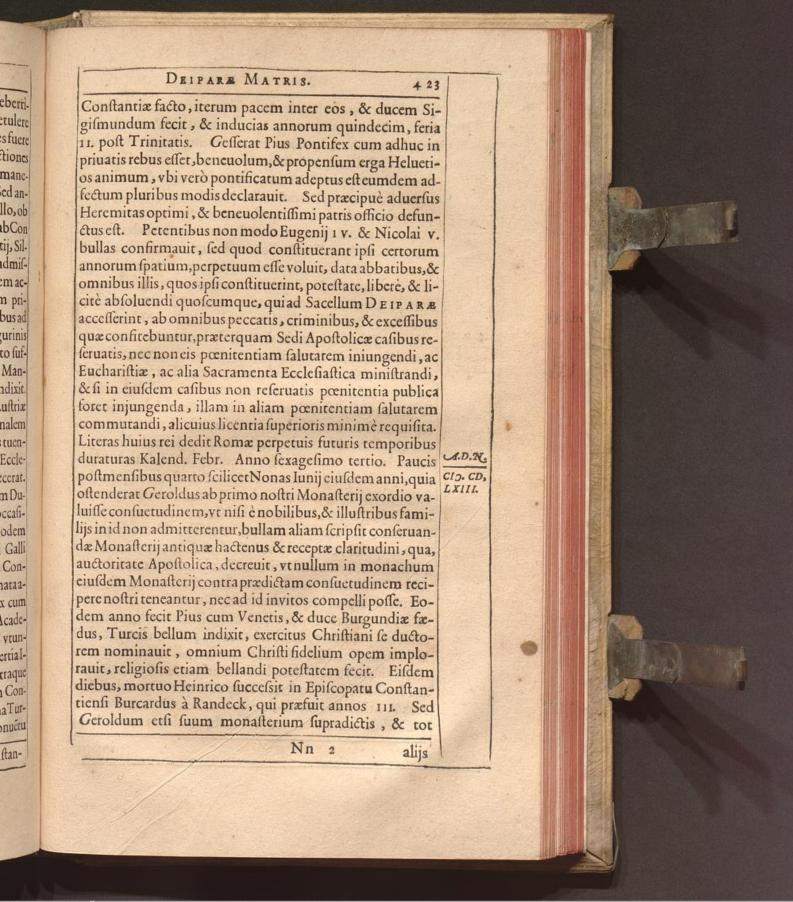
CIO. CD.

A.D.N.

CID. CD,

A. D. N.

alijs priuilegijs, bullis, & decretis pontificum, amplisque, & raris Indulgentijs magnopere auctum, & illustratum animaduertebat, duo tamen maxime angebant, vexabantque. Quod exdem Indulgentix, nisi episcopi Constantiensis, tamquam Ordinary, approbatione, & auctorita. te'publicari non poterant : Et quod Leonis viii. pontif. à pana, & culpa bulla ab posteris pontificibus minus clarè fibi videbatur confirmata: fimul aliquam etiam ab illis fieri mentionem Angelicæ Dedicationis cupiebat, totiam feculis creditæ, &ctot miraculis comprobatæ. Igiturad Pium, quatenus jam adeò propensum cognouerat, ipsemet proficisci constituit, adsumtoque centum equitum amplissimo comitatu, & relicto in Heremo vicario Richardo è baronibus à Falckenstein, in viam se dedit, anno sexagesimo quarto ineunte. In agrum Senensem cum peruenisset, Petreoli Pontificem qui ad classem contra Turcam proficiscebatur, offendit. Ibi non modo quam antè dederat Pius de peccatorum omnium remissione, & absolutione, exceptis casibus Pontificiæ Sedi reservatis, bullam perpetuam confirmauit, sed multo latius Angelicæ dedicationis folennitatem ampliauit, & extendit, paucis admodum cafibus, quos ipse illic commemorat, Pontifici receptis, Leonis v111. & omnium antecessorum suorum pontisicum indulgentias, decreta, bullas, ficutiantea, iterum confirmauit, & in perpetuum valere iussit, Petreoli quarto Idus Aprilis, codemanno. Eodem loco, & die bullam aliam dedit, qua constituit, vt Geroldus, & eius posteri literas Apostolicas omnes, quas impetrauerunt ab summis pontificibus, aut impetrabunt, absque episcopi Constantiensis, tamquam Ordinarij, & eius officialium licentia, vel consensu publicare, & liberè exsequi possit, abrogata hac in parte Ordinarij potestate, & consuerudine, quæ invaluerat, reuidendi apostolicas bullas, antiquata, Episcopis etiam Basiliensi, & Curiensi, Præpositoque Tigurino idem Pius Pontifex mandauit, ne quam Geroldo, & eius successoribus occasione prædictæ abrogationis molestiam

infern

A. D. N.
CIO. CD.
LXIV.

maximam

inferri permittant, contradictores, auctoritate Apostolica, appellatione postposita, compescendo, non obstantibus priuilegijs, & indultis, seu literis Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Addidit bullas alias, vnam contra possidentes bona Monasterij iniuste: Aliam qua omnia Monasterijiura, bona, prædia, possessiones, priuilegia, immunitates, indulgentias, libertates quoque secularium exactionum, eidem à regibus, Principibus, alijs Christi fidelibus concessas confirmauit. Suscepit, eadem Bulla, Monasterium cum omnibus suis subditis, & annexis, & bonis in protectionem D. Petri, & Apostolica Sedis perpetuam. Quod verò ait pontifex, nonnullis in bullis, conuersus ad Geroldum, Nostuis supplicationibus inclinati tibi, qui, vt asseris, de Comitum, & Baronum genere procreatus existis, haut ex vano adseruit Geroldus. Saxensium enim inter barones Rhætos antiquissima, & clarissima memoria. Tenuerunt verò vltra Dominium Saxi, & Altifaxi vallem Mefauciæ, vnde & fe Barones Saxi, & Mesauciæ dominos titulis dixerunt. Inter Comites retulit Sigifmundus Imperator occasione Comitatus Bilitionis, quem Saxenses Philippo Mediolanensium duci armis eripuerant, & postea Vraniensibus, & Suitijs, cum retinendi spes difficilis esset, vendiderunt, cuius nihilominus titulum pauci postea conseruarunt. Matrem verò habebat Geroldus ex antiquissima, & nobilissima Comitum Verdenbergæ familia procreatam. Ceterum Pius pontif. Petreolo Anconam delatus, cum federatorum auxilia aliquamdiu exspectasset, & subinde febris anxium, & expeditioni intentum inuafisset, visis demum è specula Venetorum, Pisanorumque triremibus, lætus, & exultans, veluti voti compotitus, vita excessit x. Kalend. Septembris ciusdem anni. Successit Paullus 1 1. annos v 1. menses x. At verò Geroldum in Heremo reducem, ingenti omnes lætitia, & congratulatione, campo Monasterio adiuncto, & patenti recepere, vbi postea memoria caussa Sacellum S. Crucis posuit,&dedicauit. Sed hæc communis lætitia paullo post in

Nn 3

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

lisque,

tratum

abant-

onstan-

Aorita-

pontif.

is clare

lis fieri

n fecu-

Pium,

et pro-

liffimo

baro-

gesimo

Tet, Pe-

roficif-

rat Pius

ne, ex-

erpetu-

ationis

ım ca-

is, Lt-

ontifi-

m con-

quarto

bullam

steri li-

ummis

ıftanti-

tia, vel

ata hac

avalue-

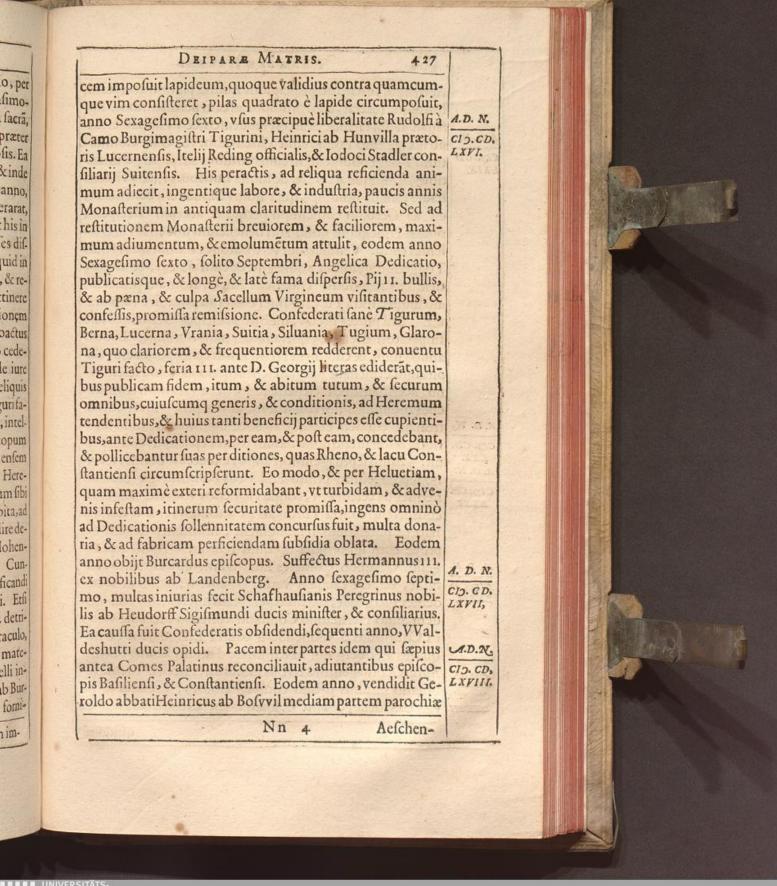
pis eti-

o idem

us fuc-

lestiam inferri CIO. CD.

maximam mæstitiam mutauit, absumto Monasterio, per fortuitum incendium, sequentianno, Dominica Quasimodo, & quidquid in eo ligneum fuit, super supellectilem sacra, profanam, auream, argenteam, librariam, adeoque, præter muros, in infelices cineres omnibus redactis, & collapsis. Ea clades ad maximam egestatem Monasterium adegit, & inde conflatum ingens æs alienum, quando jam, superiorianno, Italica profectione, fumtus haut tenues Geroldus tolerarat, tanto comitatu, & tam longinquo itinere. Accessithis in supplementum malorum inter Geroldum, & Suitenses dif. fidium, Suitenfibus, advocationis, vt volebant, iure, quidin ærario pecuniæ superesset, cognoscere postulantibus, & repugnante Geroldo, nihilque ad aduocationem id attinere perseuerante, & quamcumq; sibi vindicant aduocationem ab Sigismundo ab initio per fraudem acceptam. Coactus tamen importunis corum diuexationibus Monasterio cedere, in palatium Tigurinum familiam transtulit, & de iure cum ipsis certare constituit, adscitis ad iudicium reliquis Confederatis. Conuentus nonnulli eam ob rem Tigurifacti. Sed & Paullus pontifex caussam Geroldi suscepit, intellectaque expulsionis occasione, cum per Archiepiscopum Maguntinum, & Episcopos Argentinensem, & Basiliensem restitui bulla Apostolica mandauit. Et postremo in Heremum reductus Geroldus. Sed cum tum quoque parum sibi æquos Suitios experiretur, manereque odium, litefopita, ad eam, quam prius gesserat, S. Geroldi præposituram rediredecreuit, constituto Vicario Cunrado ex Baronibus ab Hohenrechberg, Francisci quodam abbatis ex fratre nepote. Cunrado, vbi Monasterij curam suscepit, præcipuum reædificand studium fuit, templi inprimis, & sacratissimi Sacelli. Etil enim per tantum incendium Sacellum DEIPARE dettimentum nullum acceperat, non absque magno miraculo, quatenus ligno cooperiebatur, & interiora exeadem materia erant laquearia, tamen in futurum prouidere Sacelli incolumitati, & conseruationi voluit. Accepta igitur ab Burcardo Episcopo licentia, lignea laquearia dejecit, & somi-

ANNALES HEREMI

Aeschentij, quam ab principibus Austriæpignori acceptam, hucusque rexerat, cum omnibus ad eam pertinentibus. Referuabat fibi Heinricus arces Freudenfels, & VVildhaufe. Anno sexagesimo nono, emit Vlricus abbas S. Galli Comitatum Toggenburgensem cum omnibus ad ipsum pertinentibus, simulque arces, & dominia Lutisburgi, & Vvildenhause; huius nomine, quia nostri Monasterij beneficium est, ab Geroldo consensum petijt, & accepit. Recipered nostris Principibus tamquam beneficium nucetiam S. Gallenses soliti. Vendiderunt vero barones Raronenses, saluis Toggenburgensium priuilegijs, & cum Suitijs, & Glaronensibus federibus. Fridericus Imper. Romam profectus auxilium contra Turcam inter cetera ab pontifice implora-Sed præter literas, quibus principes Germaniæ, ne Imperatori deessent, hortabatur, nihil obtinuit. Eodem anno vniuit, & coniunxit Hermannus episcopus, & eius Capitulum Ecclesiam Burgi Aeschentij Monasterio Heremitano, licentiamque fecit perpetuum in ea Vicarium constituendi, nonnullis sibi conditionibus receptis. Iusetiampatronatus eiusdem Ecclesia ab duce Sigismundo, anno superiori, Monasterio dono datum pariter episcopus confirmauit. Anno septuagesimo, Paullo 11. successit Sixtus IV. Anno septuagesimo primo Fridericus Norimbergæ comitia frequentia celebrauit, eoque Heluctios vocauit. Legatos, cum petenti contra Turcas ab ijs auxilium, eius se nullam habere potestatem respondissent, infirmatis Regalibus, Anno septuaprope cum ignominia domum remisit. gesimo secundo Cometes illustris, ineunte lanuario, adfulsit, vespere caudam versus Orientem, mane in Occidentem vergebat, maximo per totam noctem fulgore. Eodem anno Hermanno Constant. episcopo successit Otho ex Comitibus à Sonnenberg contra Ludouicum ex nobilibus à Friberg qui in schismate demum Roma obije Annus septuagesimus tertius maturus, & siccus. Mensefe-19. CD. bruario floribus passim comptæ arbores: Exeunte Iunio LXXIII. vuæ concoctæ, & ante D. Ioannis messis confecta, non ca

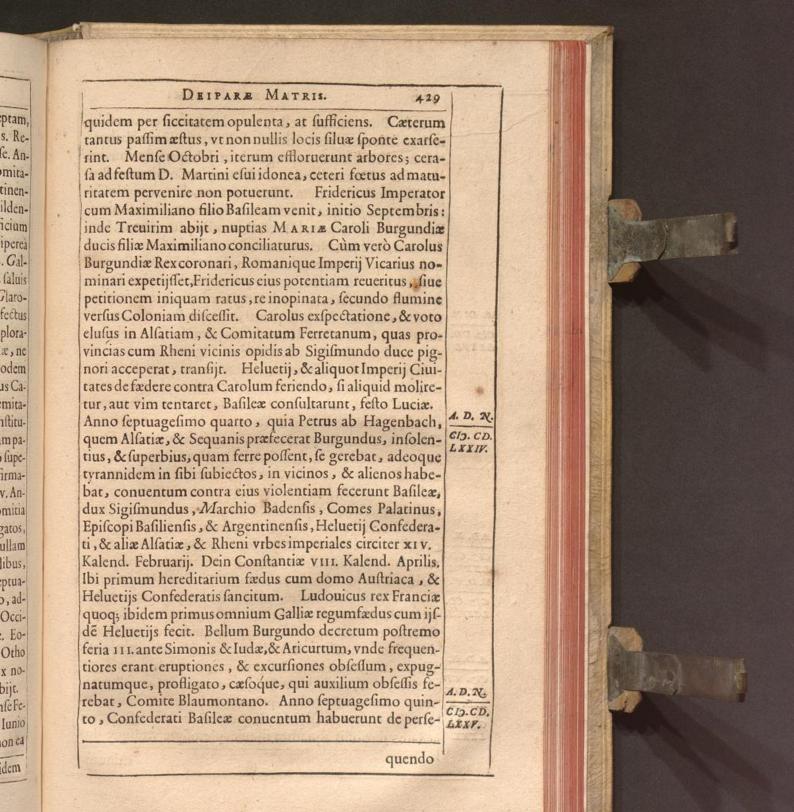
quidem

A. Q. N. CID. CD LXIX.

A. D. 24. CID. CD. LXX.

1. D. N. CID. CD. LXXI.

A. D. N. CIO.CD. LXXII.

odem

as Camita-

ıltitu-

mpa-

Supe-

ırma-

v. An-

mitia

gatos,

ullam

libus,

ptua-

o, ad-

Occi-

. Eo-

Otho

x no-

bijt.

ise Fe-

Iunio on ca

dem

quendo Burgundico bello, quia Imperator eorum subitam cessationem post Aricurti deditionem, improbabat. Ipse noua auxilia contra Burgundum ab Imperij statibusim. plorauit. Nonnulli misere. Heluetij in Comitatum Burgundiæ profecti Pontem Arlim cæperunt, aliaque opida Cif. iurana, quæ Burgundorum procerum erant, Gransonium, Vrbam; & mox, quæ ad Duces Sabaudiæ pertinebant, Laufannam, Rollum, Neuidunum, & quidquid Geneuam vfque fuit, quia commeatum, & militem hostibus Sabaudi præbebant. Carolus interea pace cum Friderico Imper. apud Nussium facta, in Lotharingiam duxit, breuiquepene totam subegit. Anno sequenti, cum ex Burgundiæ Comitatu in Heluetiam descendisset, Gransonium primum eius opidum obsedit. Sed inde profligatus maximamierum suarum, sed & famæ detrimentum accepit. Restauratis viribus cum Moratum copias deduxisset inde quoque ab ijsdem Confederatis Austriacis, Heluetijs, Rhenanis, repulfus est, sed multo maiori facta cæde. His duabus victoriis Heluetia, Alfatia, Sequani contra Burgundi impetum, &minas, odiumque recepti, & stabiliti. Cum sicquoque animum Carolus resumsisset, media hieme, in Lotharingiam redijt, quam dux Renatus Confederatorum auxilio, pollfaperiores pugnas, receperat, & Nancium omnibus copijs circumsedit, vbi tertio prælio victus, & interfectus Burgundico bello finem imposuit, anno septuagesimo septimo ineunte. Anno septuagesimo octavo fecit Sixtus I v. fæduscum Heluctiis aliquot annorum, nonnulla honoris infignia mi-Idem frustra Maximilianus archidux per Archiepisco-CID.CD. pum Maguntinum expetiuit. Bella præterita secuta pestilentia atrocissima, quasi co slagello quidquid superfuera, deperdendum esset. In Heluetia vix tertiapars incolumis remansit. Anno nono & septuagesimo, multifuere Tiguri conuentus, variis de caussis, Principum, & Confederato-L XXIX. rum. Anno octogesimo primum omnium in Galliamregi militatum profecti Heluctij, mense Februario. Sequenti æstate, terribilis aquarum illuuies plerosque vndique fla-

minum

A. D. N. CID. CD. LXXVI.

A.D. N.

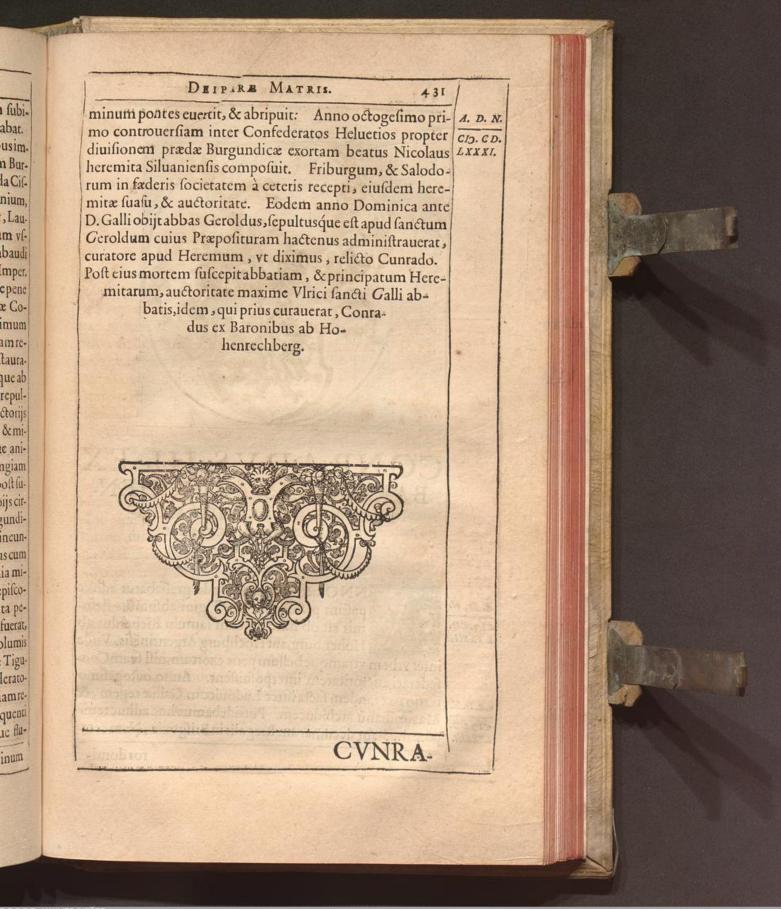
C1 2. CD.

LXXVII.

A. D. N.

LXXVIII.

A. D. N.

UNIVERSITATS BIBLIOTHEK PADERBORN